

Kotihoidon tuen kuntalisän pilottijaksojen 1.8.2023–31.5.2024 ja 1.8.2024–31.5.2025 päätösraportti

Kasvatus- ja opetuslautakunta 20.05.2025 § 57

Valmistelija sivistysjohtaja Nina Lehtinen, hallintosihteeri Miri Ahonen, varhaiskasvatuspäällikkö Mirva Ritari

Kotihoidon tuen kuntalisäpilotin tausta ja tarkoitus

Lempäälän kunnanvaltuusto päätti 23.11.2022 § 70 tehdä suunnitelman lasten kotihoidon tuen kuntalisän käyttöönotosta pilottiluonteisesti 1.8.2023 lähtien. Toteutussuunnitelma ja lisämäärärahaesitys hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 22.2.2023 § 24, minkä jälkeen käytäntöjen valmistelu aloitettiin.

Laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta 1128/1996 § 1 säättää, että kunnat voivat korottaa lasten kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen hoitorahaa ja hoitolisää erillisellä päätöksellä. Lain §:n 20 mukaan Kansaneläkelaitos (Kela) ja kunta voivat hoitaa kunnallisen lisän toimeenpanoon kuuluvat tehtävät yhdessä, tai vaihtoehtoisesti kunta voi järjestää toimeenpanon eli etuuden maksatuksen itsenäisesti.

Ensimmäinen jakso Lempäälän kotihoidon tuen kuntalisäpilotista toteutettiin välillä 1.8.2023–31.5.2024. Pilotin osallistumisehdot, toteutustavan sekä etuuden kohdentumisen määritti Lempäälän kasvatus- ja opetuslautakunta. Kunnanvaltuusto päätti 22.11.2023 § 102 taloussuunnitelmassa 2024 pilotin jatkamisesta toimintavuonna 2024–2025, jotta kuntalisän käytöstä sekä toiminnallisista ja taloudellisista vaikutuksista saataisiin kokonaisvaltainen kuva lopullisen päätöksenteon tueksi. Kasvatus- ja opetuslautakunta käsitteli 17.1.2024 § 4 toteutussuunnitelman toisesta pilottivuodesta, joka päätettiin toteuttaa välillä 1.8.2024–31.5.2025 yhtenäisillä ehdoilla jaksojen vertailtavuuden varmistamiseksi.

Kotihoidon tuen kuntalisän määrä oli Lempäälän pilottijaksoilla perheen nuorimmasta alle 3-vuotiaasta lapsesta 400 euroa/kk ja muista perheen alle 5-vuotiaista sisaruksista 100 euroa/kk. Lisä oli suuruudeltaan korkeatasoinen valtakunnallisesti tarkasteltuna. Lempäälän kunnan kotihoidon tuen kuntalisäpilotin osallistumisehdot määriteltiin seuraavasti:

- Perheeseen on kuuluttava vähintään yksi alle 3-vuotias varsinaiseen kotihoidon tukeen (Kela) oikeutettu lapsi
 - Kaikkien osallistuvien sisarusten on oltava kotihoidon tuen piirissä
- Kaikki perheen alle 5-vuotiaat lapset on hoidettava kotona huoltajan tai muun samassa taloudessa asuvan henkilön toimesta
 - Oikeus kuntalisään päättyy seuraavan kalenterikuukauden alussa lapsen täyttäessä 5 vuotta, minkä jälkeen lapsi voi hakeutua varhaiskasvatukseen
- Kotihoidon tuen kuntalisää ei makseta samanaikaisesti vanhempainpäivärahojen kanssa
 - Oikeus kuntalisään alkaa seuraavan kalenterikuukauden alusta vanhempainrahakauden päättyttyä

- Oikeus kuntalisään keskeytyy edellisen kalenterikuukauden päätyttyä raskausrahakauden alkaessa
- Pilotin aikana kuntalisää maksetaan vain täysiltä kalenterikuukausilta
- Pilottiin osallistuva perhe ei voi käyttää tilapäistä varhaiskasvatusta, mutta kunnan järjestämään kerhotoimintaan osallistuminen on mahdollista (kohtaamispaikat)

Lempäälän kunnan sivistysjohtaja myönsi viranhaltijapäätöksellä osallistumisoikeuden hakuaikana hakemuksensa lähettäneille perheille sekä pilottijakson aikana varasijalta mukaan hyväksytyille perheille. Erityistilanteissa sivistysjohtaja voi osallistumisehtojen täyttymättä myöntää hyväksymispäätöksen pilottiin harkinnanvaraisella viranhaltijapäätöksellä (esim. adoptioiperheiden kotihoidon tuki, lapsen erityisen tuen tarve). Tarvittaessa hyväksymispäätöksiin tehtiin päivityksiä, esimerkiksi perheen osallistumisajankohdan muuttuessa.

Kotihoidon tuen kuntalisäpilotin tarkoituksena oli tuottaa tietoa etuuden vaikutuksista kunnan palveluverkkoon ja talouteen sekä selvittää perheiden kokemuksia etuuden käytöstä. Ensimmäisen pilottivuoden aikana Lempäälän ja Kempeleen kunta toteuttivat yhteistyössä FCG:n (Finnish Consulting Group) kanssa kotihoidon tuen kuntalisäpilotin vaikuttavuusarvioinnin, joka käsiteltiin Lempäälän kunnanvaltuustossa 24.4.2024 § 23. Osallistujille toteutettiin pilottijaksoilla myös aloitus-, väli- ja loppukyselyt, joiden kautta kerättyä tietoa hyödynnettiin monipuolisesti kuntalisän käytön vaikutusten tarkastelussa, poliittisen päätöksenteon tukena ja kahdessa Tampereen yliopiston pro gradu -tutkielmassa. Lisäksi pilotoinnin aikana seurattiin ja tarkasteltiin varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrää ja yksikkökohtaista kohdentumista sekä Kelan maksaman kotihoidon tuen käyttämääriä.

FCG:n toteuttamassa kotihoidon tuen kuntalisän vaikuttavuusarvioinnissa esitettiin, että suurimmat vaikutukset valinnaisen etuuden käytöllä näkyvät osallistuvien perheiden hyvinvoinnissa ja taloudessa. Näistä perheistä kuitenkin valtaosa olisi valinnut lastenhoitomuodoksi kotihoidon myös ilman kuntalisän pilotointia. Lisäksi FCG:n raportissa todettiin, että kuntalisä olisi taloudellisesti kannattava tai kustannusneutraali vain, jos kaikkia varhaiskasvatukseen käytettyjä resursseja voitaisiin supistaa varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrän vähentyessä. Tämä kuitenkin edellyttäisi, että kotihoidettavien lasten määrä kasvaisi kunnassa merkittävästi ja kasvu olisi pidempiaikaista.

Ensimmäisen pilottivuoden loppuraportti käsiteltiin Lempäälän kasvatus- ja opetuslautakunnassa 11.6.2024 § 61 ja myöhemmin kunnanvaltuustossa 28.8.2024 § 56. Kunnanvaltuusto päätti 27.11.2024 § 90 vuoden 2025 talousarvion yhteydessä, että kotihoidon tuen kuntalisän käytöstä luovutaan toisen pilottivuoden päätyttyä 31.5.2025. Päätös tehtiin osana kunnan talouden sopeutustoimia. Lisäksi pilottijaksojen aikana toteutetun tarkastelun perusteella kotihoidon tuen kuntalisän käytöllä ei nähty olevan odotettuja vaikutuksia kunnan palveluverkkoon, kuten varhaiskasvatukseen.

Vuosien 2023–2025 pilottijaksot

Ensimmäiselle pilottivuodelle hakuaika toteutettiin välillä 27.2.2023–27.3.2023. Pilottijaksolle hyväksyttiin hakuajan jälkeen 199 perhettä. Pilottijaksolla tapahtuneiden osallistujamuutosten jälkeen kokonaisosallistujamäärä oli ensimmäisellä pilottijaksolla yhteensä 201 perhettä, joissa osallistuvia lapsia oli yhteensä 278. Alle 3-vuotiaita näistä oli 226 (81 %) ja yli 3-vuotiaita sisaruksia 52 (19 %).

Toisen pilottijakson hakuaika toteutettiin ajanjaksolla 15.2.2024–31.3.2024. Mukaan hyväksyttiin 178 perhettä, jotka olivat lähettäneet hakemuksen hakuaikana ja täyttivät osallistumiselle asetetut ehdot. Osallistujaperheissä lapsia oli yhteensä 244, joista alle 3-vuotiaita oli 199 (82 %) ja yli 3-vuotiaita sisaruksia 45 (18 %). Lasten ikäjakauma oli yhtenevä ensimmäisen ja toisen pilottivuoden välillä.

Pilottijaksojen aikana käytössä oli varasijajärjestelmä, jonka kautta uusia perheitä voitiin hyväksyä mukaan alkuperäisten osallistujaperheiden tilalle. Pilotissa päättävillä perheillä laadittiin osallistumisen hylkäämispäätös. Yleisimpiä syitä osallistumisen peruuntumiseen olivat lasten siirtyminen varhaiskasvatukseen, perheen muutto toiselle paikkakunnalle tai vanhempainpäivärahojen käyttäminen. Ensimmäisen jakson aikana varasijalta hyväksyttiin mukaan 12 perhettä ja toisen jakson aikana 15 perhettä. Ensimmäisen pilottivuoden jälkeen varasijalta jäi hyväksymättä pilottiin 10 perhettä ja toisen pilottivuoden jälkeen 15 perhettä.

Ensimmäisen pilottivuoden 1.8.2023–31.5.2024 loppuraportissa on esitetty osallistujien määrän jakautuminen osallistumiskuukausien mukaan. Yleisintä molemmilla pilottijaksoilla oli osallistua kokoaikaisesti eli 10 kuukaudeksi. Kokoaikainen osallistuminen oli kuitenkin yleisempää ensimmäisen pilottivuoden aikana (35,8 prosenttia perheistä). Toisen pilottivuoden 1.8.2024–31.5.2025 aikana osallistujien määrä jakaantui osallistumiskuukausien mukaan seuraavasti:

Osallistuminen, kk	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	Yht.
Perheiden lkm.	46	17	7	10	17	14	16	21	16	1	178
%	26	10	4	6	10	8	10	12	9	7	100

Kotihoidon tuen käyttö Lempäälässä

Laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta 1128/1996 § 3 määrittää oikeudesta kotihoidon tukeen. Sen edellytyksenä on, että varhaiskasvatuslain 540/2018 §:n 12 mukaiseen varhaiskasvatukseen oikeutetulla, tosiasiallisesti Suomessa asuvalla lapsella ei ole kunnan järjestämää varhaiskasvatuspaikkaa. Kotihoidon tuen toimeenpanosta vastaa Kela (1128/1996 § 8).

Vuosina 2023–2024 kotihoidon tuen budjetti oli Lempäälässä 1 250 000 euroa. Vuonna 2025 budjetti on 1 100 000 euroa. Vuonna 2023 kotihoidon tuen toteutuneet kustannukset olivat 1 301 444 euroa, ja vuonna 2024 etuus kustansi yhteensä 1 372 488 euroa. Huhtikuun 2025 loppuun mennessä kotihoidon tuen kustannukset ovat kuluvan vuoden osalta 475 000 euroa.

Vuosien 2017–2024 aikana lasten kotihoidon tukea on käytetty Lempäälän kunnassa seuraavasti:

Vuosi	Perheiden lkm.	Lasten lkm.
2017	288	472
2018	269	424
2019	241	378
2020	238	345
2021	228	307
2022	214	274
2023	212	278
2024	197	268

Kotihoidon tuen kuntalisäpilotin osallistujamäärä oli ensimmäisellä jaksolla 1.8.2023–31.5.2024 201 perhettä ja toisella jaksolla 1.8.2024–31.5.2025 178 perhettä, mikä tarkoittaa enemmistöä Lempäälässä kotihoidon tukea käyttävistä perheistä kyseisellä ajanjaksolla. Seurannan mukaan kuntalisän käyttöönotolla ei ole ollut kotihoidon tuen käyttöä lisääviä vaikutuksia. Sen sijaan kotihoidon tuen käyttäjämäärät ovat kunnassa laskeneet viimeisten vuosien aikana.

Vaikutukset varhaiskasvatukseen ja muihin kunnan palveluihin

Kotihoidon tuen kuntalisäpilotilla ei ole ollut merkittäviä vaikutuksia varhaiskasvatuksen kysyntään tai asiakasmääriin, eikä näin ollen resurssia ole pystytty varhaiskasvatuksessa vähentämään. FCG:n vaikuttavuusarvioinnissa kuitenkin todetaan Lempäälän kokemuksiin perustuen, että kuntalisä voi tarjota jonkin verran helpotusta äkilliseen kysynnän kasvuun varhaiskasvatuksessa.

Kohtaamispaikkojen asiakasmäärät ovat olleet perhepäivissä korkeat, ja hakijamäärä kohtaamispaikkojen reppupäiviin on viime vuosina kasvanut. Ei ole kuitenkaan selvää, missä määrin kuntalisäpilotti on kasvaneeseen kysyntään vaikuttanut. Myös Lempäälän seurakunnan kerhotoiminnan asiakasmäärät ovat kasvaneet kuntalisäpilotin aikana.

Pilotin osallistujaperheet ovat kertoneet kyselyissä kohtaamispaikkatoiminnan merkityksestä arjessaan. Tarkastelun perusteella vastaavat tukipalvelut ovat hyödyksi erityisesti kotihoidon tukea ja kuntalisää käyttävien perheiden hyvinvoinnille laaja-alaisesti. Kunnassa tarjottujen palveluiden ja etuuksien kokonaistilanteen tarkastelu onkin pilotin aikaisten huomioiden perusteella tärkeää myös jatkossa.

Etuuden maksatus ja maksatuksen tarkastusprosessi

Lempäälän kunta toimeenpani pilotoinnin aikana etuuden maksatuksen yhteistyössä Sarastia Oy:n kanssa. Osallistujille laadittiin palvelussuhteet kunnan henkilöstö- ja palkkahallintajärjestelmä Populukseen. Kotihoidon tuen kuntalisät maksettiin kotihoidon tukea saavalle, pilotin aikana lapsen ensisijaisena hoitajana toimivalle henkilölle kuukauden viimeisenä arkipäivänä.

Kotihoidon tuen kuntalisän budjetti oli vuoden 2023 osalta 230 000 euroa ja vuonna 2024 700 000 euroa. Vuonna 2025 budjetti on 350 000 euroa. Maksujen toteuma oli vuonna 2023 324 100 euroa, vuonna 2024 524 800 euroa ja vuonna 2025 huhtikuuhun mennessä 197 600 euroa.

Kuntalisämaksut kustansivat ensimmäisellä pilottijaksolla 1.8.2023–31.5.2024 Lempäälän kunnalle yhteensä **614 100 euroa** (08–12/2023 324 100 e ja 01–05/2024 289 900 e). 30.4.2025 mennessä toisen pilottivuoden aikana maksetut kuntalisät ovat kustantaneet kunnalle yhteensä **432 500 euroa** (08–12/2024 234 900 e ja 01–04/2025 197 600 e). Viimeisen kuukauden osalta tähän lisätään arviolta vielä noin 48 000 euroa. Arvioidut kokonaiskustannukset toiselta pilottivuodelta ovat 569 500 euroa. Kustannuksissa ei ole huomioitu pilotoinnin aikaisia henkilöstökuluja tai muita pilotista aiheutuneita kustannuksia.

Kotihoidon tuen ja kotihoidon tuen kuntalisän kuukausittaiset euromääräiset toteumat on esitetty seuraavissa taulukoissa:

Pilottijakso 1.8.2023–31.5.2024, kustannut 614 000 euroa

€	08/2023	09/2023	10/2023	11/2023	12/2023	Toteuma yht.
Lasten kotihoiton tuen kuntalisä	59 100	64 400	66 400	65 900	68 300	324 100

€	01/2024	02/2024	03/2024	04/2024	05/2024	Toteuma yht.
Lasten kotihoiton tuen kuntalisä	61 400	61 200	58 100	59 500	54 000 - 06/2024 laskutettu takaisin 4300	289 900

Pilottijakso 1.8.2024 – 31.5.2025, arvioitu kustannus 480 500 euroa

€	08/2024	09/2024	10/2024	11/2024	12/2024	Toteuma yht.
Lasten kotihoiton tuen kuntalisä	42 300	48 400	46 900	46 900	50 400	234 900

€	01/2025	02/2025	03/2025	04/2025	05/2025	Toteuma yht.
Lasten kotihoiton tuen kuntalisä	46 000	49 900	50 400	51 300	48 000 Arvio*	245 600* - 04/2025 mennessä 197 600

Kuntalisämaksuista toimitettiin ennakonpidätys palkkaa varten määrätyn lisäprosentin tai etuutta varten haetun muutosverokortin mukaisesti. Sarastia teki etuustietoilmoitukset maksuista tulorekisteriin. Ennakonpidätyksen toimittamisessa ja etuustietoilmoituksissa ilmeni haasteita ensimmäisen pilottijakson alussa, joista raportoitiin tarkemmin ensimmäisen pilottivuoden 1.8.2023–31.5.2024 loppuraportissa. Toisen pilottivuoden aikana ennakonpidätystietojen suorasiirrosta tapahtui häiriö 1.1.2025 voimaan astuneiden verokorttien osalta, mistä tiedotettiin osallistujia sähköpostitse ja verkkosivujen kautta. Tilanne korjattiin yhteistyössä kunnan, perheiden ja Sarastian kanssa alkuvuodesta 2025.

Osana pilotointia laadittiin kuntalisämaksujen tarkastusprosessi ensimmäisen pilottivuoden aikana, mihin osallistui BDO:n tilintarkastaja. Maksut tarkastettiin kuukausittain osallistumisehtojen täyttymisen varmistamiseksi laadittua toimintatapaa noudattaen. Palvelussuhteita seurattiin ja korjattiin tarvittaessa ennen maksupäivää, ja maksupäivän jälkeen toteutuneita maksuja ja kuntalisän saajia verrattiin Kelan kotihoiton tuen saajien listaan. Selvitystä tai maksujen korjaamista vaativissa tilanteissa osallistujiin otettiin sähköpostitse tai puhelimitse.

Kotihoiton tuen kuntalisäpilotin aikana perheet olivat velvollisia ilmoittamaan osallistumisehtoihin vaikuttavista elämäntilanteen muutoksista. Kunnalla oli oikeus laskuttaa takaisin perusteetta maksetut kuntalisät. Sarastia toimeenpani tarvittaessa maksujen takaisin laskuttamisen.

Viestintä

Kotihoiton tuen kuntalisäpilotista on viestitty monikanavaisesti kunnan verkkosivuilla, sosiaalisen median kanavissa sekä osallistujille

sähköpostitse. Hakuaikana pilotoinnista tiedotettiin myös muissa kanavissa. Pilotille luotiin sähköpostiosoite ja julkaistiin sivusto kunnan verkkosivujen alaisuuteen. Pilottijaksojen aikana osallistujia on tiedotettu sähköpostitse ajankohtaisista tapahtumista kuukausitiedotteilla, jotka julkaistiin myös pilotin verkkosivuilla.

Kotihoidon tuen kuntalisäpilotin osallistujille toteutettiin hakuajan päättymisen ja hyväksymispäätösten laatimisen jälkeen infotilaisuudet ennen kumpaakin jaksoa 30.5.2023 ja 28.5.2024. Pilotoinnin päättyessä järjestetään 21.5.2025 kohtaamispaikkojen ja kuntalisäpilotin yhteistyössä kevätkuuhlapäivä Lempäälä-areenalla.

Lisäksi pilottijaksoilla haettiin osallistujien joukosta perheitä kertomaan kokemuksistaan ja arjestaan kuntalisän käyttäjinä kuukausitiedotteissa. Tehtävässä perheet olivat myös valmiita vastaamaan median ja tutkimuksen tekijöiden haastattelukutsuihin tarvittaessa. Perheille toimitettiin lahjakortit kiitokseksi yhteistyöstä.

Kotihoidon tuen kuntalisäpilotin 1.8.2024–31.5.2025 päätöskysely

Kotihoidon tuen kuntalisäpilotin toisen vuoden osallistujille toteutettiin päätöskysely ajanjaksolla 10.4–27.4.2025. Sähköinen Webropol-kyselylomake välitettiin kaikille 178 osallistujaperheille ensisijaiseksi ilmoitettuun sähköpostiosoitteeseen. Kysely keräsi yhteensä 57 vastausta, joka kattaa noin 32 prosenttia toisen pilottivuoden osallistujaperheistä.

- Vastaajista 51 (89,5 %) on toiminut pilottiin osallistumisen ajan lapsen ensisijaisena hoitajana. Viidessä (5) perheessä (8,8 %) ensisijainen hoitaja on pilottijakson aikana vaihtunut. Yksi (1,8 %) vastaaja ei toiminut ensisijaisena hoitajana lainkaan.
- Vastaajista 23 (40,4 %) kertoi perheen osallistuneen molemmille pilottijaksoille ja 34 (59,6 %) ainoastaan jälkimmäiselle pilottijaksolle.
- Yleisin osallistumisaika vastausten mukaan oli 10 kuukautta (22 vastausta, 38,6 %), ja toiseksi yleisintä oli osallistua 6–9 kuukaudeksi (16 vastaajaa, 28,1 %). Vastaajista 15 (26,3 %) kertoi osallistumisajaksi 1–4 kuukautta, ja 3 (5,3 %) puolet pilottijaksosta. Yksi vastaaja jätti kohdan tyhjäksi.

Pätöskyselyn mukaan tyytyväisyys kotihoidon tuen kuntalisäpilottiin ja kunnassa tarjolla oleviin palveluihin on korkea:

- Vastaajista 52 (91,2 %) kertoi olevansa erittäin tyytyväinen pilottiin. Loput viisi vastaajaa (8,8 %) kokivat olevansa jokseenkin tyytyväisiä pilottiin.
- 38 vastaajaa (66,7 %) oli sitä mieltä, että kunnassa oli pilotin aikana tarjolla riittävästi laadukkaita tukipalveluita ja harrastusmahdollisuuksia pikkulapsiperheille. Toisaalta seitsemän vastaajaa (12,2 %) oli asiasta eri mieltä, ja 12 vastaajaa (21,1 %) valitsi vaihtoehdon ”En osaa sanoa”.

Kyselyssä tiedusteltiin myös kuntalisän käytön ja siitä luopumisen vaikutuksista perheiden lastenhoitosuunnitelmiin:

- 29 vastaajista (50,9 %) koki Lempälän kunnanvaltuuston päätöksen 27.11.2024 § 90 vaikuttaneen suunnitelmiin lasten hoidon suhteen syksyn 2025 osalta ja 24 (42,1 %) sen sijaan koki, ettei päätöksellä

ollut vaikutusta. 4 vastaajaa (5,3 %) valitsi vaihtoehdon "En osaa sanoa".

- Mikäli pilotointia olisi jatkettu kolmannelle kaudelle, vastaajista 39 (68,4 %) olisi perheineen hakeutunut etuuden piiriin. 14 vastaajaa (24,6 %) kertoi, ettei olisi hakenut etuutta jatkossa, ja 4 vastaajaa (7 %) valitsi vaihtoehdon "En osaa sanoa".
- Vastaajista 12 (21,1 %) kertoi, että olisi valinnut kotihoidon ilman kunnassa toteutettua kuntalisän pilotointia. Kuitenkin 32 vastaajaa (56,1 %) kertoi, että kotihoidon jakso olisi ollut ilman pilottia lyhyempi. 13 vastaajaa (22,8 %) ei olisi valinnut kotihoitoa ilman kuntalisää.

Päätöskyselyn avoimilla vastauksilla selvitettiin osallistujaperheiden kokemuksia pilottikaudesta sekä kotihoidon tuen kuntalisän jatkosta kunnassa.

- Erityisen tyytyväisiä osallistujat olivat siihen, että kunnan tarjoama lasten kotihoidon tuen lisä mahdollisti pidempiaikaisesti lasten hoitamisen kotona lisäten samalla perheenjäsenten yhdessä viettämää aikaa. Samalla kuntalisä tarjosi tärkeän taloudellinen tuen.
- Tiedottaminen ja viestintä pilotin aikana saivat kehuja, mutta mahdollisuudesta olisi toivottu enemmän tietoa haku aikana esimerkiksi neuvolan kautta.
- Pilotin osallistumiskokemusta heikensivät ongelmat etuuden verotuksessa, ja yksittäisissä vastauksissa toivottiin osallistumisehtojen olleen joustavammat. Perheet myös toivoivat kuntalisän käytön jatkamista kunnassa toisen pilottivuoden jälkeen, mikä korostui muissakin pilotin aikana toteutetuissa kyselyissä.
- Tyytyväisiä vastaajat olivat kohtaamispaikkatoimintaan ja muuhun kunnassa tarjolla olevaan kerhotoimintaan, ja ne olivat käyttäjille merkityksellisiä. Lisäksi mainintoja saivat kirjastot, uimahalli-kylpylä Louhi sekä puistot, kuten Halkolan liikuntapuisto.
- Pikkulapsiperheiden harrastus- ja toimintamahdollisuuksien kehittämiseksi vastaajat toivoivat parempaa tiedotusta tarjolla olevista palveluista, kerhopaikkojen lisäämistä sekä henkilöstön riittävydestä huolehtimista. Taaperoikäisillä toivottiin myös kuntaan enemmän tekemistä, joka olisi liikuntapainotteista ja samalla koko perheelle sopivaa.
- Osallistujaperheissä päätös kuntalisästä luopumisesta koettiin yllättävänä ja harmillisena.
- Moni vastaaja ilmaisi arvostusta ja kiitosta määräaikaisesti tarjotusta etuudesta pikkulapsiperheille.

Kuntalisän käyttäjien kommentteja

Osallistujaperheitä on pilotin aikana toteutettujen kyselyiden yhteydessä pyydetty palautetta luottamushenkilöille ja viranhaltijoille. Päätöskyselyssä kerätyt kommentit sisältävät kiitoksia ja kehitettävää.

"Kuntalisästä on ollut suuri apu meidän perheelle toteuttaa lapsen kotihoidossa oloa pidempään. Kiitos! Harmi, että tämä nyt loppuu, koska varmasti edelleen olisi tälle tarvetta monissa perheissä jossa pieniä lapsia."

"Ollut hyvä, kun mahdollistanut kotiin jäämisen lapsen kanssa pidempään. Itse olen todella onnellinen kun pystynyt jäämään lapsen kanssa kotiin, kunnes on lähes 3-vuotias. Luopuminen pilotista sekä yhden

kohtaamispaikan sulkeutuminen varmasti vaikuttaa päiväkotien tarpeeseen ja ihmisten kotiin jäämiseen.”

”Kuntalisä mahdollisti lapsen hoitamisen kotona pidempään. Uskon, että tällä oli positiivinen vaikutus koko perheen hyvinvointiin.”

”Pilotti järjestelyineen oli onnistunut. Olen kuitenkin hyvin pettynyt kunnan vaihteleviin päätöksiin, mikä on tehnyt perhesuunnittelun ja lastenhoidon suunnittelun hyvin hankalaksi. Olen erityisen surullinen kaikkien perheiden puolesta, kenelle kotihoito on vaata tulossa ajankohtaiseksi - monet joutuvat vastoin tahtoaan laittamaan pienet lapset hoitoon. Olisi tärkeää säilyttää AITO valinnanvapaus. Lisäksi Lempäälän kunnan pito- ja vetovoimalle olisi tärkeää lapsiperheystävälliset teot.”

”Ehdottomasti suosittelen kuntalisän miettimistä uudelleen. Mahdollistaa sen, että voisi olla pienen lapsen kanssa kotona pidempään.”

”Iso kiitos pilotista! Toivottavasti Lempäälä pysyy lapsiystävällisenä kuntana. Mukavaa kevättä ja kesää!”

Lisätietoja: sivistysjohtaja Nina Lehtinen, puh. 050 383 9789

Esittelijä	Sivistysjohtaja
Päätösehdotus	Kasvatus- ja opetuslautakunta merkitsee tiedoksi kotihoidon tuen kuntalisän pilottijaksojen 1.8.2023–31.5.2024 ja 1.8.2024–31.5.2025 päätösraportin edellä selostetun mukaisesti.
Päätös	Kasvatus- ja opetuslautakunta merkitsi tiedoksi kotihoidon tuen kuntalisän pilottijaksojen 1.8.2023–31.5.2024 ja 1.8.2024–31.5.2025 päätösraportin edellä selostetun mukaisesti.
Tiedoksi	Kunnanhallitus, kunnanvaltuusto, varhaiskasvatuspäällikkö, varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö, kehittämisspäällikkö

Kunnanhallitus 18.08.2025 § 232

Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää merkitä tiedoksi kotihoidon tuen kuntalisän pilottijaksojen 1.8.2023–31.5.2024 ja 1.8.2024–31.5.2025 päätösraportin. Lisätietoja: sivistysjohtaja Nina Lehtinen, nina.lehtinen@lempaala.fi, puh. 050 383 9789
Päätös	Kunnanhallitus päätti merkitä tiedoksi kotihoidon tuen kuntalisän pilottijaksojen 1.8.2023–31.5.2024 ja 1.8.2024–31.5.2025 päätösraportin. Lisäksi kunnanhallitus päätti esittää päätösraportin kunnanvaltuustolle tiedoksi.

Tiedoksi kasvatus- ja opetuslautakunta, sivistysjohtaja, varhaiskasvatuspäällikkö,
varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö, kehittämispäällikkö

Kunnanvaltuusto 27.08.2025
432/02.05.00/2025

Päätösehdotus Kunnanvaltuusto päättää merkitä tiedoksi kotihoidon tuen kuntalisän
pilottijaksojen 1.8.2023–31.5.2024 ja 1.8.2024–31.5.2025 päätösraportin.

Päätös

Tiedoksi kasvatus- ja opetuslautakunta, sivistysjohtaja, varhaiskasvatuspäällikkö,
varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö, kehittämispäällikkö